

Resumé 11. ročníku festivalu Luhovaný Vincent

Jedenáctý ročník festivalu Luhovaný Vincent odstartovala živelná pohroma. Členové štábu tak stáli na samotném začátku před velkou výzvou – jak se k celé situaci postavit. S respektem vůči místnímu obyvatelstvu a poničené části města byla vyslána část týmu k pomoci a festival se, i přes posunutý začátek programu, uskutečnil.

Z důvodu přetrvávající pandemické situace se převážná část programu odehrála ve veřejném prostoru a byla zdarma přístupná. Celkem se programu zúčastnilo na 2 100 návštěvníků.

V prostoru lázní i městské části se odehrál třídenní program zahrnující divadelní představení, hudební vystoupení, výtvarné instalace i performance, stejně jako autorská čtení, zvukové workshopy a další happenings. Uskutečnilo se 48 samostatných akcí, z nichž pouze 5 z nich bylo situováno do vnitřních prostor. Vystoupilo 63 účinkujících. Za festivalem stál 32členný štáb a 39 partnerů, díky jejichž podpoře bylo možné program realizovat. Na všechny události ve veřejném prostoru byl vstup zdarma. Na přednáškách, projekcích a divadelních představeních, na kterých bylo vybíráno dobrovolné vstupné, se vybralo bezmála 7 000 Kč, v kampani Donio přes 20 000 Kč. Vypito bylo 140l Vincentky a sněženo 50 krabic oplatků značky CLIP.

Divadelní představení pro děti i komorní publikum

Letošní divadelní sekce představila performance, přednášku i inscenaci určenou dětem. Jedno z prvních představení, které se na festivalu odehrálo, a díky následkům bouře muselo být přesunuto na nové místo, neslo název **Suitcaseboarding**. Přítomný divadelní kritik Martin Macháček jej zhodnotil následovně: *“tYhle se vypracovali jako parta dekomponující fundamentální kánon novocirkusové, klaunské 'etcetera' estetiky, přičemž ale nerezignovali na artistnost. Tam kde žánry vyžadují absolutní až komicky přepjatý perfekcionismus, si crew z tYhle prohrává se záměrnou nedokonalostí a náramně kazí sebou budovaný koncept. Náhoda to není. Nikdy až groteskně nenaplněná dokonalost je navíc příznačná i pro uhlažený svět notorických klientů aerolinek. Život v první třídě totiž stejně prázdný a upocený jako ve kterékoliv jiné. Exteriér promenády ještě zvýraznil groteskní snažení všemožných elit o život v iluzi dokonalosti – za všechny jmenujme epický skok (šplouch) Lukáše Karáska do kašny před Domem Bedřicha Smetany.”*

Prezentace pásma tanečních filmů pod názvem **Bez nánosu v tanci i v životě** byla tematicky uvedena v kavárně-tančírně hotelu Litovel, kde vyzněla komorně jako domácí projekce. Paní Návrátová, ředitelka festivalu tanečních filmů, ve svém erudovaném úvodu představila pestrost tohoto okrajového žánru, který zahrnuje díla z oblasti taneční kinematografie, dokumenty o tanci, inovativní záznamy tanečních inscenací nebo díla žánru dance for camera.

Moře pod povrchem, jež se zhmotnilo ve vypreparované dodávce, bylo výstupem pilotní divadelní rezidence na luhačovickém zámku. Předcházel mu poctivý experimentální průzkum zdejšího sociálního klimatu. Tento divadelně-výtvarně experimentální poči vznikl pod vedením Tomáše Žižky, průkopníka site-specific u nás a vedoucího ateliéru z ateliéru Divadelní tvorba v netradičních prostorech KALD pražské DAMU. Lukáš Bobčík, jež se na produkci také podílel k výstupu uvádí: *“Je to silný zážitek, když procházíš zdejší hospody mezi paneláky v Zahradní, kde mají základnu místní obyvatelé, kteří vůbec neví, že tady nějaký takový festival je. Dělali jsme s nimi anketu o kultuře – ptali se, jestli mají rádi alternu, nebo činohru, jestli chodí do kina sami, nebo s kamarády, jestli čtou poezii, atd. Pak jsme jim*

na základě výsledku pomohli určit, jaký program na Vincentovi je pro ně zajímavý. Byli z toho nadšení." Pokud měli návštěvníci Luhačovic štěstí a narazili na tuto instalaci v dodávce, kterou obsluhovali dva výzkumníci, mohli si prostřednictvím krátkého dotazníku ověřit, která část programu festivalu je pro ně ta nejvhodnější.

Šest repríz intimního představení **Lžička pod nos** Studia MoreThanThat pro celkem osmnáct diváků se uskutečnilo na paloučku nad Ředitelstvím lázní. Zážitek z představení, které (nejen) skrze teplé dlaně zkoumá péči a něhu, nejeden divák následně komentoval jako strhující a dojemný. Můžeme jen hádat, že na to měly svůj vliv uplynulé měsíce, kdy jsme se kvůli ostražitosti vůči všudypřítomné infekci vzdali fyzického kontaktu s okolním světem.

„Představte si, že dýcháte čerstvý vzduch, vítr vám fouká do obličeje, ...Je vedro. Kapky potu ti stékají po kůži.“ zaznívá voice-overem v tanečním představení **Treatment of remembering** a budí dojem, že představení vzniklo právě pro dané místo (návětrný palouk nad pramenem Aloiska) a daný čas (extrémní vedro a sálající slunce). Tématem se totiž vztahovalo k vyčerpanosti přírody.

Loutková inscenace **Řeka** od studia Damúza, podporující ambiciózní autorské projekty studentů a čerstvých absolventů DAMU, se uskutečnila v sousedství japonské zahrádky u hotelu Jestřabí a u dětského publika, jemuž byla určena, sklídila velmi pozitivní ohlasy.

Hudební program na kolonádě i v jejím blízkém okolí

Hudební program 11. ročníku byl v nejlepším slova smyslu poznamenán aktuální situací a rozhodnutím uspořádat drtivou většinu všech vystoupení ve venkovním prostoru, na veřejně přístupných místech a prostranstvích. Díky tomu zasáhl historicky nejrozmanitější spektrum posluchačů – od festivalových návštěvníků přes lázeňské hosty po místní obyvatele i „náhodné“ kolemjdoucí.

Ti tak mohli na lázeňské kolonádě během pátečního a sobotního odpoledne vyslechnout hudebníky při opakovaných výstupech v čase, který si sami v návaznosti na další program festivalu zvolili. Představila se zde **TIMEA**, mladá slovenská písničkářka kombinující hru na klavír s kytarou, **Černý tesák** – sólo projekt Miloše Dolinského, jehož hudba je založena na rozvíjení kytarových smyček, které v sobě nesou ozvěny ambientu a minimalismu, osobitý bard **Oldřich Janota** v doprovodu houslistky Romany Šilhavé i slovenský neoklasický pianista Patrik Korinok alias **I am Planet**, jehož aktuální tvorba je silně inspirována přírodou a tichem.

I am Planet v neděli koncertní část festivalu zakončil svým druhým vystoupením v hudebním altánu u hotelu Jestřabí, kde jeho klavírní kompozice rozvinul i houslový doprovod. Na stejném místě si o den dříve zaplněnou louku svou subtilní tvorbou podmanila dvojice prověřená časem, přesto stále vtahující – **Irena a Vojtěch Havlovi**.

Rozmanitost míst i žánrů tím ale nekončila, hudba byla slyšet i na terase za Centrálními lázněmi, kde z hardwaru Michala Lichého aka **Urbanfailure** vycházelo arytmičtější hypnotizující disco, u pramene Amandka probublávala energie ze sourozenecké synergie Johany Kláry Kratochvílové a Martina Dominika Kratochvíla, cimbálu a elektroniky pod hlavičkou projektu **THYME**.

V nedělním komponovaném bloku v hale Vincentka horké odpoledne zchladilo navýsost terapeutické zvukově-hudební pásmo. Písničkářka **Marie Ladrová** ukázala spektakulární možnosti těreminu, bezdotykového nástroje, který byl po skončení jejího vystoupení přístupný k hudebním pokusům ohromených posluchačů. Zvukový umělec a

muzikoterapeut **Stanislav Abrahám** předvedl hudební možnosti svého sonického lehátka, kromě něj ale rozezněl i kameny a gong, jenž v nejméně výraznějších polohách dokazoval hojivé účinky zvukové léčby všeprostupující intenzitou monotónního hluku. Na křehkou hranici mezi ambientem, drone a noisem pak plynule navázali i Daniel Meier & Václav Dobiáš aka **Sweeps04**, jejichž spojení amplifikovaných houslí a digitálně vyluzovaných zvukových ploch tento zvukově-léčivý blok uzavřelo.

Premiéra zvukové sekce

Program zvukové sekce, jež se na 11. ročníku festivalu představila vůbec poprvé, neohrozila covidová pandemie ani živelná pohroma, která jižní Moravu den před začátkem akce zasáhla. Program se téměř výhradně odehrával ve venkovních prostorách nebo pro omezený počet účastníků a účastnic. Nanejvýš citlivě se situace chopili všichni účinkující, kteří se rozhodli do Luhačovic dorazit s předstihem a nabídli pomoc.

Páteční program začal odpoledne v hudebním altánu nedaleko hotelu Jestřabí zvukovou dílnou s intermediálním umělcem **Michalem Kindernayem**. Účastníci a účastnice si vyrobili kontaktní mikrofony a pomocí nich a nahrávacích zařízení poslouchali, co se děje v okolí místa, načež tyto nahrávky potom společně poslouchali.

Sobotní ráno a dopoledne patřilo publicistovi a radiožurnalistovi **Jonáši Zbořilovi** a sociálnímu antropologovi **Radanu Haluzíkovi**, autorovi knihy Město naruby – vágní terén, vnitřní periferie, a místa mezi místy, kteří v Luhačovicích uskutečnili takzvanou psychogeografickou procházku. V lázeňském městě, které by ze zásady mělo návštěvnictvo spíš přitahovat než odpuzovat, se vágní terény hledají těžko. Zbořil s Haluzíkem si ale poradili a za zpěvu ptactva a šumění potoka návštěvnice a návštěvníky odvedli směrem k Pozlovické přehradě a bývalému hotelu Záhorovský. Procházka se uskutečnila ve dvou opakováních s plně využitou kapacitou a vzniká z ní podcast, který bude brzy zveřejněn.

Hudební altán u hotelu Jestřabí využila zvuková sekce i pro demonstraci sonického lůžka **Stanislava Abraháma**. Po přednášce o lehátku následovala i individuální muzikoterapie pro předem zaregistrované zájemce a zájemkyně, kterou všichni příchozí hodnotili jako nečekaný fyzický a spirituální zážitek.

V sobotu večer ovládla luhačovické kino Elektra trojice předních českých hudebních publicistů **Miloš Hroch, Pavel Turek a Karel Veselý**. Trio dostalo zadání na míru lázeňskému městu – Hudební wellness / Zvukové lázně a přednášku uchopilo jako talkshow o uplynulých pandemických měsících – jak se do popředí dostaly hudební styly jako new age nebo drone, a jak se z našich obývacích a kuchyní staly diskotékové taneční parkety i koncertní sály. Poutavé povídání doplnily videoklipy interpretů a interpretek, o nichž trojice publicistů mluvila.

Zvuková sekce vyvrcholila nedělním programem, který dostal letošnímu tématu festivalu – Bez nánosu. Umělkyně Adéla Chorá a Nela Britaňáková společně tvořící jako duo **Hadaikum** uspořádaly na místě, na němž se dosud žádný programový bod festivalu nekonal, zmrzlinový piknik s vlastnoručně ušitými polštářky a dekami a vyrobeným keramickým nádobím. Piknik se odehrával za zvuku výstupů účastnic a účastníků loňské literární rezidence konané za podpory Nadačního fondu Pramen – autorky **Terezy Semotamové a Kláry a Vlasákové** a spisovatele a básníka **Petra Borkovce**. Charakteristickou znělku pro tyto výstupy vytvořil sound designér Ian Mikyska a své hlasy dílům propůjčili moderátorky a moderátor Českého rozhlasu – Hana Řičicová, Tereza

Havlínková a Jonáš Zbořil. Piknik nazvaný Zvukový pokoj v krajině ukázal návštěvnicku důležitost odpočinku v příjemném prostředí, mísili se na něm jak festivaloví hosté, tak i hosté lázeňští.

Literární útržky

Jako každý rok doplnila program Vincenta také literární sekce. V pátek představil na terase Společenského domu svou novou knihu o slováckých realitách a místních národopisných zajímavostech spisovatel, buditel a osobnost festivalu **Ladislav Čumba**.

Nedělní čtení patřilo opavskému rodákovi **Martinu Šenkyplovi**. Ten vloni publikoval básnickou sbírku Černý vesmírný popel, ze které luhačovickým posluchačům přečetl také tematicky laděné pasáže z prostředí rehabilitačního centra.

Obohacující doprovodný program Audiovizuální sauny

Program Audiovizuální sauny ve spolupráci se spolkem Kruton k proběhl letos v rámci programu Luhovaného Vincenta poprvé a byl velmi úspěšný. Místem jeho konání se stalo příjemné lázeňské zázemí Společenského domu. Návštěvníci festivalu a 12 účastníků tohoto workshopu mělo možnost se kromě běžného festivalového programu zúčastnit tří veřejných přednášek a diskusí s odborníky na téma kritické reflexe uměleckého díla a jejich podob. Od postavení cen a hodnocení v uměleckém světě v debatě **Proč hodnotíme umění?** (Eva Skopalová, Karel Veselý), přes specifika poťouchlé kritiky jako publicistického žánru v přednášce **Poťouchlost v české filmové kritice** (Ondřej Pavlík), až po samotné hodnocení uměleckého díla, především filmu **Film jsem neviděl, ale dávám odpad** (Táňa Zabloudilová, Ondřej Pavlík, Marek Čabák). Moderátorem debat byl Vít Svoboda. Díky pestrému složení odborníků z různých oborů tak vznikla platforma pro uvažování o uměleckém díle v širších kontextech. Tento záměr korespondoval se samotnou povahou festivalového programu, která je charakterizována otevíráním nových témat, možnostmi uvažování o uměleckých dílech a jejich zasazení do širších souvislostí. Obohacení návštěvníků, účastníků workshopu, ale i pořadatelů o nové rámce přemýšlení tak bylo vzájemně provázané. Závěrečným výstupem programu byl uzavřený workshop pro účastníky, kde měli možnost vyzkoušet si nabyté teoretické poznatky v praxi napsáním umělecké kritiky pod vedením přední publicistky Táni Zabloudilové. Audiovizuální sauna tak rozšířila žánrový záběr Luhovaného Vincenta o další uměleckou disciplínu. Projekt byl podpořen Fondy EHP a Norska.

Filmový program ve své tradiční i experimentální poloze

Filmová sekce se tento rok měla odehrávat převážně ve venkovních prostorách letních kin. Bohužel tak přišla do konfliktu s povětrnostními podmínkami a tak například nebylo možné uskutečnit zahajovací projekci horroru Petra Stricklanda *Takové krásné šaty*. Také páteční program bylo nutné přesunout do vnitřních prostor kina Elektra. V rámci někomu mohli diváci zhlédnout krátký film z prostředí luhačovických lázní **Paní Šťastná** režiséra Nikoli Klingera a filozofickou esej Ondřeje Vavrečky **Osobní život díry**. Oba snímky doprovázeli jejich tvůrci a **Ondřej Vavrečka** kromě odborného úvodu, vystoupil před

projekcemi ve foyer kina spolu s bubeníkem Benjaminem Kolmačkou a předvedl písně ze svého připravovaného dokumentárního muzikálu 1+1+1.

V sobotu již venkovní projekce žádné vnější vlivy nezasáhly a tak si mohli diváci užít představení v atmosférickém letním kině u přehrady, situovaném do prostoru bývalé kuželkárny. **Michal Kindernay** zde představil svou audiovizuální kompozici Phonotropic Blindness. Tato živá performance využívající field recordings tematizovala rozmanité podoby vodního elementu a jeho znečištění. Následoval výběr krátkých animovaných filmů oceněných na festivalu **Brněnská 16**.

Vladimír Turner vedle své instalace v rámci programové linie výtvarné sekce, na festivalu představil také průřez svých starších krátkých filmů a videoartu. Nedělní program byl odlehčeně zakončen projekcí vtipného japonského surrealistického filmu **Flying Luna Clipper** na zahrádce kavárny Jizba.

Výtvarné umění jako intervence ve veřejném prostoru

Výstava Luhovaného Vincenta si v letošním roce kladla za cíl podívat se na lázně z hlediska uměleckých realizací ve veřejném prostoru. Ty pro každé město často znamenají nedotknutelné pozůstatky minulých dob, režimů a idejí, ale také ilustrují současný vkus a společenskou poptávku. Festivalové téma Bez nánosu reflektovali kurátoři prostřednictvím site-specific uměleckých děl a instalací, ale také performancí a neočekávaných situací. Tři komentované procházky výstavou v rámci festivalu zároveň nabídly dostatek prostoru pro teoretické zhodnocení a plodnou debatu s návštěvníky.

Návštěvníci lázní se mohli na promenádě setkat se dvěma neidentifikovatelnými objekty autora **Tomáše Moravce** – velkými koulemi přesouvajícími se z místa na místo. Dalším výrazným dílem byl rozměrný nápis BIO pokrytý umělým trávnikem a umístěný nedaleko hlavní lázeňské tepny. Socha **Vladimíra Turnera** ve své formě vyzývala diváky k interakci, ale také k debatě nad environmentálními tématy a otázkou greenwashingu. Historickou práci představovala ilustrace **Jana Šrámka** vystavená na kolonádě. Autor zde v monochromatické vektorové kresbě rekonstruoval památník, nahrazený v padesátých letech sousoším rudoarmějců. Ve spolupráci s historičkou Barborou Čandovou následně dílo představili v krátké přednášce, která byla součástí komentovaných prohlídek. Berlínský umělec **William 'Bilwa' Costa** vytvořil zvukovou instalaci pro jeskyňku nad pramenem Ottovka. Ta se stala dočasným neviditelným pomníkem určeným pro koncentrovaný poslech každému, kdo místo v průběhu tří festivalových dní navštívil.

Dvě práce byly prezentovány pouze v průběhu sobotní komentované prohlídky. Na téma se zaměřovaly z hlediska pomíjivosti a jedinečnosti zážitku a reagovaly na specifika konkrétních míst. Performer **Martin Zet** ve své akci živě rekonstruoval situace zaznamenané na mapách Google Street View. Umělecká dvojice **StonyTellers** pak vytvořila na kopci pod pramenem Marie prostředí se sdíleným vyprávěním příběhů z historie luhačovické kuchyně, při kterém umělkyně připravovaly a podávaly pokrmy inspirované původními místními recepty.

Výstava chtěla upozornit na konkrétní místa a situace, aniž by po nich ve veřejném prostoru lázní zůstávaly jakékoliv nánosy. Jejím cílem nebylo změnit podobu lázní, ale naopak vstoupit do nich, dočasně je přetvořit, a zase navrátit do původního stavu. Tak, aby se jedinými pamětníky stali návštěvníci festivalu a náhodní kolemjdoucí.